MONITOR SPÓŁDZIELCZY

ORGAN CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

WARSZAWA, 5 maja 1950 r. Nr 7 Poz. 45—52

TREŚĆ NUMERU:

45.

SPÓŁDZIELCZOŚĆ PRZYŁĄCZA SIĘ DO APELU STAŁEGO KOMITETU ŚWIATOWEGO KONGRESU OBROŃCÓW POKOJU.

Do członków i pracowników spółdzielni.

Centralny Związek Spółdzielczy, solidaryzując się w pełni z uchwałami Stałego Komitetu Światowego Kongresu Obrońców Pokoju i Polskiego Komitetu Obrońców Pokoju, wzywa wszystkich członków i pracowników spółdzielni polskich, by przyłączyli się do szeregów obrońców pokoju, by swą pracą i wysiłkiem nad budową i umocnieniem Polski Ludowej, szczęścia i dobrobytu milionowych mas pracujących — zamanifestowali niezłomną wolę przeciwstawienia się zbrodniczym planom wojennym amerykańskich i innych imperialistów, aby czynnie wzięli udział w walce o pokój.

O pokój bowiem walczy dziś każdy, robotnik, chłop, czy inteligent, kto wzmaga swe wysiłki nad podniesieniem obronności naszego kraju, kto pracą swą w fabryce, na roli, w sklepie czy w biurze świadomie przyczynia się do szybszego i lepszego wykonania Planu 6-letniego, każdy komu drogi jest dorobek pokojowej pracy pokoleń i lepsze jutro naszej Ludowej Ojczyzny.

O pokój walczy dziś cały obóz socjalizmu i demokracji ludowej, z wielkim Związkiem Radzieckim na czele, którego siła i potęga polityczna, gospodarcza i wojskowa stanowi niewzruszoną podstawę całego obozu pokoju. Walczą setki milionów ludzi na całym świecie, wszystkich ras i narodowości bez różnicy wyznań i przekonań politycznych, jednocząc się we wspólnej sprawie obrony i zachowania pokoju.

Olbrzymia większość ludzkości nie chce wojny. I pokój wywalczymy, jeżeli wszyscy zjednoczą się w szeregach obrońców pokoju.

Nie może wśród nich zabraknąć spółdzielców. Powinniśmy poprzeć żądania Światowego Komitetu Obrońców Pokoju, wespół ze spółdzielcami przodującego kraju socjalizmu — Związku Radzieckiego, krajów demokracji ludowej i postępowymi spółdzielcami krajów kapitalistycznych, włączyć się czynnie do frontu walki o pokój.

Centralny Związek Spółdzielczy wzywa:

1. Członków i pracowników spółdzielni do podpisywania apelu Stałego Komitetu Światowego Kongresu Obrońców Pokoju, który domaga się bezwarunkowego zakazu broni atomowej, jako oręża napaści wojennej i masowej zagłady, oraz ustanowienia ścisłej kontroli międzynarodowej nad wykonaniem tej uchwały i uznaje za zbrodniarza wojennego ten rząd, który by pierwszy zastosował broń atomową przeciw jakiemukolwiek krajowi.

2. Związki — centrale spółdzielni i spółdzielnie do powołania i rozbudowania istniejącej sieci Komitetów Obrońców Pokoju, tak, aby w każdym spółdzielczym zakładzie pracy przekraczającym 100 pracowników istniał Stały Komitet Obrońców Pokoju, zakłady mniejsze zaś wybiorą delegatów do terenowych Komitetów Obrońców Pokoju.

3. Komitety Obrońców Pokoju w spółdzielniach oraz wszystkie spółdzielnie do przeprowadzenia, w porozumieniu z terenowymi Komitetami Obrońców Pokoju, mobilizacji aktywu członkowskiego i pracowniczego w spółdzielniach wokół realizacji zadań ruchu pokoju w Polsce.

CENTRALNY ZWIĄZEK SPÓŁDZIELCZY

46.

UCHWAŁA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 14 kwietnia 1950 r.

w sprawie wzorcowego statutu dla spółdzielni pracy.

Na mocy § 6 pkt d) statutu Centralnego Związku Spółdzielczego, Zarząd Centralnego Związku Spółdzielczego, na wniosek Związku Spółdzielni Pracy, zatwierdza statut wzorcowy dla spółdzielni pracy.

STATUT SPÓŁDZIELNI PRACY

Spółdzielnia zawiązuje się dla uspołecznienia wytwórczości drobnotowarowej w ramach narodowych planów gospodarczych.

Podstawą działalności Spółdzielni jest wspólne władanie środkami produkcji oraz planowa, zespołowa praca jej członków, skierowana ku podniesieniu ich dobrobytu, poziomu kulturalnego i świadomości społecznej dla wzmocnienia Państwa Ludowego i przyśpieszenia budowy socjalizmu w Polsce.

Spółdzielnia dąży wspólnym, świadomym wysiłkiem swych członków do stałego podnoszenia jakości wyrobów przy równoczesnym obniżeniu kosztów ich wytwarzania.

Zasadą we wzajemnych stosunkach członków Spółdzielni jest życzliwa współpraca, wzajemna pomoc i socjalistyczne współzawodnictwo pracy.

§ 1. Spółdzielnia nosi nazwę „Spółdzielnia Pracy . . . . . w . . . . “ w dalszym ciągu zwana „Spółdzielnią“.

§ 2. Siedzibą Spółdzielni jest . . . . . a terenem działalności . . . . .

Czas trwania Spółdzielni nie jest ograniczony.

§ 3. Spółdzielnia jest członkiem: Centralnego Związku Spółdzielczego, Związku Spółdzielni Pracy, w dalszym ciągu zwanego „Centralą“ i właściwego Związku Branżowego.

I. CEL I PRZEDMIOT DZIAŁALNOŚCI.

§ 4. Celem Spółdzielni jest:

a) organizowanie i rozwój. . . . . . oraz innych pomocniczych przemysłów i usług;

b) powiększanie produkcji drobnej wytwórczości i polepszanie jej jakości przez unowocześnienie poziomu technicznego i organizacji pracy zakładów oraz zwiększanie wydajności pracy pracowników;

c) wykorzystanie surowców lokalnych i odpadków użytkowych oraz organizowanie produkcji i usług dla zaspokojenia potrzeb miejscowych;

d) aktywizacja lokalnych rezerw roboczych;

e) podnoszenie dobrobytu, poziomu kulturalnego i uświadomienia społecznego członków oraz ich doskonalenie zawodowe.

§ 5. Dla osiągnięcia tego celu spółdzielnia:

a) rozwija działalność gospodarczą w ramach planu, zatwierdzonego przez Centralę, na zasadach rozrachunku gospodarczego;

b) zatrudnia członków we własnych zakładach pracy;

c) zleca członkom do wykonania pracę poza zakładem własnym;

d) w uzasadnionych przypadkach powierza członkom-chałupnikom wykonanie w domu pracy na rachunek Spółdzielni;

e) przygotowuje kadry nowych członków-pracowników oraz dokształca kadry istniejące;

f) dąży do polepszenia warunków pracy i jej bezpieczeństwa oraz organizuje współzawodnictwo pracy;

g) dąży do polepszenia warunków bytu członków i ich rodzin przez rozbudowę akcji socjalnej oraz akcji wczasów;

h) prowadzi działalność kulturalno - oświatową wśród członków i ich rodzin oraz podnosi ich poziom społeczno-polityczny, szerząc zamiłowanie do pracy w kolektywie i zwalczając nawyki drobnomieszczańskie;

i) organizuje aktywny udział kobiet i młodzieży w pracach Spółdzielni oraz współpracuje w tym zakresie z Ligą Kobiet i Związkiem Młodzieży Polskiej;

j) nabywa, buduje i dzierżawi majątek ruchomy i nieruchomy;

k) zawiera umowy, zaciąga zobowiązania i podejmuje inne czynności, zmierzające do urzeczywistnienia swych celów.

II. CZŁONKOWIE.

§ 6. Członkiem Spółdzielni może być każdy, kto:

a) ukończył lat 16;

b) jest zdolny do wykonywania pracy w Spółdzielni;

c) nie posiada, ani nie prowadzi żadnego przedsiębiorstwa, a członkowie jego rodziny, z którymi pozostaje we wspólnym gospodarstwie, nie posiadają przedsiębiorstwa tej samej branży co Spółdzielnia;

d) podpisał deklarację przystąpienia do Spółdzielni;

c) odbył w Spółdzielni, jako kandydat, jednomiesięczny okres próbny, który Zarząd może skrócić albo przedłużyć, jednak nie więcej, niż do 3 miesięcy.

Członków przyjmuje Walne Zgromadzenie lub Zarząd na zlecenie Walnego Zgromadzenia.

Uchwała Zarządu wymaga zatwierdzenia przez Walne Zgromadzenie.

§ 7. Udział wynosi zł 5.000. —

Przystępujący do Spółdzielni wpłaca wpisowe w wysokości zł 250 i jest obowiązany zadeklarować taką ilość udziałów, by ich suma stanowiła przynajmniej równowartość jego miesięcznego zarobku w okresie próbnym. Zadeklarowane udziały powinny być wpłacone jednorazowo lub w ratach miesięcznych w wysokości co najmniej 5% ich sumy. Wpłaty na udziały mogą być potrącane z wynagrodzenia za pracę.

Co rok do dnia 1 lutego każdy członek obowiązany jest zadeklarować dalsze udziały na podstawie swego przeciętnego zarobku miesięcznego w roku poprzednim.

§ 8 —*wersja I.* Członek będący właścicielem środków produkcji, objętej zakresem działalności Spółdzielni, jest obowiązany na żądanie Zarządu odstąpić je Spółdzielni.

Od wykonania tego obowiązku może być uzależnione przyjęcie na członka.

Zasady odstępowania środków produkcji określi regulamin. Przy odstępowaniu środków produkcji należy ustalić ich wartość oraz czas amortyzacji. W razie różnicy zdań pomiędzy Zarządem a członkiem Spółdzielni ustalenia tego dokona komisyjnie właściwy Związek Branżowy.

Wartość odstąpionych środków produkcji zwraca się członkowi w ratach rocznych. W razie nie wpłacenia przez Spółdzielnię dwóch kolejnych rat, członek ma prawo żądać zwrotu całej niewpłaconej wartości odstąpionych środków produkcji.

§ 8 — *wersja II.* Członek będący właścicielem środków produkcji, objętej zakresem działalności Spółdzielni, jest obowiązany na żądanie Zarządu przekazać je do użytkowania Spółdzielni jako wkład członkowski. Od wykonania tego żądania może być uzależnione przyjęcie na członka. Zasady przekazywania środków produkcji określi regulamin. Przy przekazywaniu środków produkcji należy ustalić ich wartość oraz czas amortyzacji. W razie różnicy zdań pomiędzy Zarządem a członkiem Spółdzielni, ustalenia tego dokona komisyjnie właściwy Związek Branżowy.

W razie rozwiązania Spółdzielni lub utraty członkostwa, Spółdzielnia według swego wyboru a l b o zwraca członkowi jego wkład w naturze wraz z ratami amortyzacyjnymi, odpowiadającymi czasowi użytkowania środków produkcji, a l b o też wypłaca mu wartość wkładu w określonym przez siebie terminie. Od decyzji Spółdzielni może członek w terminie siedmiodniowym odwołać się do właściwego Związku Branżowego.

§ 8. — *wersja III.* Członek będący właścicielem środków produkcji, objętej zakresem działalności Spółdzielni, jest obowiązany na żądanie Zarządu przekazać je Spółdzielni. Od wykonania tego obowiązku może być uzależnione przyjęcie na członka.

Zasady przekazywania środków produkcji określi regulamin. Przy przekazywaniu środków produkcji należy ustalić ich wartość. W razie różnicy zdań pomiędzy Zarządem a członkiem Spółdzielni ustalenia tego dokona komisyjnie właściwy Związek Branżowy.

Wartość przekazanych środków produkcji zalicza się na rachunek wpisowego oraz na rachunek udziałów według zasad, ustalonych przez Walne Zgromadzenie na podstawie wytycznych Centrali.

§ 9. Zarząd opracowuje na podstawie wytycznych Centrali normy pracy i wynagrodzenia członków dla każdego rodzaju robót, wykonywanych w Spółdzielni, zarówno w zakładach własnych, jak sposobem chałupniczym, jak również regulamin pracy, ustalający organizację pracy i rozkład czasu pracy w Spółdzielni i przedkłada je do zatwierdzenia Walnemu Zgromadzeniu.

Normy pracy i wynagrodzenia, nie objęte wytycznymi Centrali, wymagają zatwierdzenia przez Centralę.

§ 10. Stosowanie w Spółdzielni pracy najemnej jest dozwolone tylko dla wykonywania prac pomocniczych, nie stanowiących podstawowego przedmiotu działalności gospodarczej Spółdzielni oraz prac, które wymagają specjalnych uzdolnień i wiadomości, z tym jednak, że liczba zatrudnionych nieczłonków nie może przekraczać 10% ogólnej liczby zatrudnionych członków i kandydatów.

W wyjątkowych wypadkach norma ta może być przekroczona, jak również może być czasowo dopuszczona praca najemna także w podstawowej działalności Spółdzielni, jednak w każdym wypadku za zezwoleniem właściwego Związku Branżowego.

Praca młodocianych jest dopuszczona w granicach normy, wymienionej w ustępie pierwszym i winna się odbywać zgodnie z przepisami ustaw o ochronie pracy.

§ 11. Członkowie mają prawo:

a) pierwszeństwa w zatrudnieniu,

b) brania udziału w walnych zgromadzeniach,

c) wybierania i wybieralności do władz Spółdzielni,

d) uczestniczenia w podziale nadwyżek,

e) korzystania z urządzeń Spółdzielni.

Prawo wybieralności przysługuje członkom po ukończeniu lat 18.

§ 12. Członkowie są obowiązani:

a) wykonywać plan gospodarczy Spółdzielni,

b) popierać cele Spółdzielni oraz stosować się do statutu, regulaminu, uchwał i poleceń władz Spółdzielni, jak też do zarządzeń Centrali i właściwego Związku Branżowego;

c) przestrzegać dyscypliny pracy oraz utrwalać socjalistyczną organizację pracy, zwłaszcza poprzez udział w naradach wytwórczych i współzawodnictwie pracy;

d) dążyć do powiększenia wydajności pracy, przekroczenia ustalonych norm, obniżenia kosztów własnych oraz podniesienia jakości produkcji.

§ 13. Jeżeli członek narusza dyscyplinę pracy, niedbale wykonuje powierzoną mu robotę, lub w inny sposób nie wykonuje swych obowiązków, Zarząd może nałożyć na niego karę porządkową. Kary porządkowe mogą być stosowane w postaci ostrzeżenia, nagany, nagany publicznej, potrącenia zarobku za okres do 2 dni, wreszcie przeniesienia do pracy niżej zaszeregowanej — na okres do jednego miesiąca. Kara może być wymierzona jedynie po wysłuchaniu członka. Od decyzji Zarządu ukarany może odwołać się do Komisji Rewizyjnej.

Zasady stosowania kar porządkowych powinny być ustalone w regulaminie, zatwierdzonym przez Walne Zgromadzenie.

§ 14. Jeżeli wymierzone kary porządkowe nie odniosą skutku, jak również z innej ważnej przyczyny, członek może być wykluczony ze Spółdzielni.

Za ważną przyczynę uważa się w szczególności:

a) nieprzestrzeganie statutu, regulaminów i uchwał władz Spółdzielni oraz zarządzeń Centrali lub właściwego Związku Branżowego;
b) niewypełnianie obowiązków względem Spółdzielni;
c) trwałe opuszczanie pracy;
d) działanie na szkodę Spółdzielni;
e) prawomocne zasądzenie za popełniony czyn hańbiący.

Członków wyklucza Komisja Rewizyjna na wniosek Zarządu.

O wykluczeniu Zarząd obowiązany jest powiadomić członka na piśmie.

Wykluczonemu przysługuje prawo odwołania do Walnego Zgromadzenia w ciągu jednego miesiąca od otrzymania zawiadomienia o wykluczeniu.

Członek wykluczony może być przyjęty ponownie tylko na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia.

§ 15. Członek może wystąpić ze Spółdzielni za pisemnym wypowiedzeniem, dokonanym przynajmniej na trzy miesiące przed końcem roku obrachunkowego. W okresie wypowiedzenia członkowi nie wolno zaprzestać pracy w Spółdzielni.

§ 16. Wystąpienie i wykluczenie ma skutek z końcem roku obrachunkowego, w którym nastąpiło. Od chwili jednak zgłoszenia wystąpienia, względnie doręczenia zawiadomienia o wykluczeniu członek nie ma prawa brać udziału w Walnym Zgromadzeniu, ani wchodzić w skład innego organu Spółdzielni.

Członek występujący lub wykluczony uczestniczy w podziale czystej nadwyżki oraz w pokrywaniu strat Spółdzielni za okres swego członkostwa.

§ 17. Udział członka występującego i wykluczonego wypłaca się na podstawie bilansu tego roku, z którego końcem członek przestał należeć do Spółdzielni. Wypłata następuje w ciągu trzech miesięcy od zatwierdzenia bilansu przez Walne Zgromadzenie. Przy wypłacie może Spółdzielnia potrącić swe roszczenia w stosunku do członka bez względu na termin ich płatności.

§ 18. Członek Spółdzielni, przechodzący do innej Spółdzielni pracy, zrzeszonej w Centrali, ma prawo żądać, bez uprzedniego wypowiedzenia, przekazania swego udziału tej spółdzielni.

III. ORGANY SPÓŁDZIELNI

§ 19. Organami Spółdzielni są:

A. Walne Zgromadzenie,
B. Komisja Rewizyjna,
C. Zarząd.

A. Walne Zgromadzenie.

§ 20. Prawa przysługujące ogółowi członków wykonują oni na Walnym Zgromadzeniu.

Jeżeli liczba członków Spółdzielni przekroczy 300, Walne Zgromadzenie na mocy własnej uchwały, zatwierdzonej przez Centralę, może być zastąpione przez Walne Zgromadzenie Przedstawicieli, wybieranych przez członków spośród siebie na przeciąg jednego roku. Przedstawicieli nie może być mniej niż 30. Uchwała Walnego Zgromadzenia określi zasady ustalania liczby przedstawicieli i sposób dokonywania wyborów.

Przedstawicielem nie może być członek Zarządu lub Komisji Rewizyjnej Spółdzielni.

Przedstawiciel może brać udział w Walnym Zgromadzeniu tylko osobiście i nie może posiadać więcej, niż jeden głos.

§ 21. Do zakresu działania Walnego Zgromadzenia należy:

a) wybór i odwołanie członków Komisji Rewizyjnej i Zarządu oraz ich zastępców;
b) ustalanie wysokości wynagrodzenia członków Komisji Rewizyjnej;
c) zatwierdzanie sprawozdań Komisji Rewizyjnej i Zarządu oraz bilansów, jak również udzielanie skwitowania Komisji Rewizyjnej i Zarządowi;
d) uchwalanie planów gospodarczych i finansowych;
e) ustalanie według wytycznych Centrali sposobu podziału czystej nadwyżki oraz sposobu pokrycia strat;
f) decydowanie o nabyciu, sprzedaży i obciążaniu nieruchomości;
g) uchwalanie regulaminu Walnego Zgromadzenia oraz zatwierdzanie regulaminów Komisji Rewizyjnej i Zarządu;
h) zatwierdzanie norm pracy i wynagrodzenia oraz regulaminu pracy, regulaminu kar porządkowych i regulaminu zespołów wytwórczych;
i) podejmowanie uchwał w przedmiocie sprawozdań z komisji;
j) uchwalanie zmiany statutu w ramach statutu wzorcowego, ustalonego przez Centralę;
k) rozpatrywanie zażaleń na Zarząd i Komisję Rewizyjną oraz odwołań od ich uchwał w wypadkach przewidzianych statutem;
l) decydowanie o rozwiązaniu i likwidacji Spółdzielni;
ł) załatwianie innych spraw, które z mocy ustawy lub statutu należą do kompetencji Walnego Zgromadzenia.

§ 22. Zwyczajne Walne Zgromadzenie zwoływane jest przez Zarząd dwa razy do roku, w I i w II półroczu, w terminach, uzgodnionych z Centralą.

Walne Zgromadzenie zwołane w I półroczu, zatwierdza w zasadzie sprawozdanie roczne, bilans oraz podział czystej nadwyżki za rok ubiegły. Walne Zgromadzenie, zwołane w II półroczu, zatwierdza w zasadzie plan gospodarczy i finansowy na rok następny.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Zarząd zwołuje w razie potrzeby na polecenie Centrali, właściwego Związku Branżowego lub Komisji Rewizyjnej, albo na żądanie jednej piątej części członków (przedstawicieli), wyrażone w podpisanym przez nich wniosku.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie powinno być zwołane w ciągu miesiąca od daty polecenia lub żądania.

Jeżeli Zarząd nie zwoła Walnego Zgromadzenia w tym terminie, Walne Zgromadzenie może zwołać Komisja Rewizyjna, właściwy Związek Branżowy, lub Centrala.

§ 23. O czasie, miejscu i porządku obrad Walnego Zgromadzenia członkowie (przedstawiciele) powinni być powiadomieni na piśmie conajmniej na dwa tygodnie przed Zgromadzeniem.

Zwołane w ten sposób Walne Zgromadzenie może podejmować ważne uchwały przy obecności conajmniej dwóch trzecich ogólnej ilości członków (przedstawicieli). Porządek obrad Walnego Zgromadzenia ustala Zarząd. W porządku obrad Zarząd umieszcza sprawy zlecone przez Centralę, właściwy Związek Branżowy i Komisję Rewizyjną oraz zawarte we wnioskach, zgłoszonych przez członków.

O terminie, miejscu i porządku obrad Walnego Zgromadzenia, Zarząd zawiadamia równocześnie Centralę, właściwy Związek Branżowy, Okręgową względnie Powiatową Radę Związków Zawodowych oraz miejscowe organizacje Ligi Kobiet i Związku Młodzieży Polskiej.

Przedstawiciele tych organizacji posiadają na Walnym Zgromadzeniu głos doradczy.

§ 24. Walne Zgromadzenie zagaja przewodniczący Komisji Rewizyjnej. Walne Zgromadzenie wybiera przewodniczacego. Przewodniczący powołuje do prezydium zastępcę przewodniczącego i sekretarza. W skład prezydium nie mogą wchodzić członkowie Zarządu. Protokół Walnego Zgromadzenia podpisuje przewodniczący i sekretarz. Odpis protokółu należy w ciągu miesiąca przesłać Centrali i właściwemu Związkowi Branżowemu.

§ 25. Uchwały na Walnym Zromadzeniu zapadają zwykłą większością głosów, o ile ustawa lub statut nie stanowią inaczej.

Wybór i odwołanie członków Komisji Rewizyjnej i Zarządu odbywa się w głosowaniu tajnym.

Na żądanie 1/5 części obecnych członków, albo przedstawicieli właściwego Związku Branżowego lub Centrali, przewodniczący Walnego Zgromadzenia zarządza głosowanie tajne również w innych sprawach.

B. Komisja Rewizyjna.

§ 26. Komisja Rewizyjna jest organem, kontrolującym działalność Spółdzielni.

Komisja Rewizyjna składa się z trzech do siedmiu członków i z dwóch do trzech zastępców, wybieranych na przeciąg jednego roku przez Walne Zgromadzenie spośród członków Spółdzielni. Walne Zgromadzenie może w każdej chwili odwołać członka Komisji Rewizyjnej większością dwóch trzecich głosów. Członek Komisji Rewizyjnej traci mandat skutkiem nieobecności bez należytego usprawiedliwienia na trzech kolejnych posiedzeniach Komisji.

Zwolnienie z pracy przewodniczącego Komisji Rewizyjnej, zmiana warunków umowy o pracę bez jego zgody, jak również wykluczenie go nie może nastąpić zarówno w czasie pełnienia funkcji przewodniczącego, jak w ciągu następnego roku, bez zgody właściwego Zwiazku Branżowego.

W skład Komisji Rewizyjnej nie mogą wchodzić pracownicy administracyjni Spółdzielni.

§ 27. Do zakresu działania Komisji Rewizyjnej należy:

a) kontrola rachunkowości, kasy i całokształtu działalności Spółdzielni;

b) kontrola wykonania planów finansowych i gospodarczych;

c) wydawanie Zarządowi zaleceń;

d) składanie sprawozdań ze swej działalności i zgłaszanie wniosków na Walnym Zgromadzeniu w sprawie zamknięć rachunkowych i rocznych sprawozdań Zarządu oraz planów finansowych i gospodarczych;

e) uczestniczenie w spisach inwentarza;

f) zawieranie umów z członkami Zarządu według wytycznych właściwego Związku Branżowego;

g) rozpatrywanie zażaleń na Zarząd i składanie wniosków w tej sprawie na Walnym Zgromadzeniu;

h) podejmowanie innych czynności, które według ustawy lub statutu należą do kompetencji Komisji Rewizyjnej.

W razie potrzeby Komisja Rewizyjna ma prawo powoływać do pomocy rzeczoznawców.

§ 28. Komisja Rewizyjna wybiera ze swego grona przewodniczącego, jego zastępcę i sekretarza oraz w miarę potrzeby powołuje podkomisję.

Posiedzenia Komisji Rewizyjnej odbywają się w miarę potrzeby, nie rzadziej jednak niż raz w miesiącu. Posiedzenia zwołuje przewodniczący Komisji.

Uchwały Komisji Rewizyjnej są ważne, jeżeli zostały podjęte większością głosów, przy udziale więcej niż połowy członków, w tym przewodniczącego lub jego zastępcy.

Za uczestnictwo w posiedzeniach i pracach Komisji Rewizyjnej oraz powołanych przez nią podkomisji członkowie pobierają diety w wysokości, ustalonej przez Walne Zgromadzenie w ramach wytycznych Centrali.

C. Zarząd.

§ 29. Zarząd jest organem wykonawczym Spółdzielni, reprezentuje ją i kieruje bezpośrednio jej działalnością.

Do zakresu działania Zarządu należy w szczególności:

a) przyjmowanie członków na zlecenie Walnego Zgromadzenia, nakładanie na nich kar porządkowych oraz zgłaszanie wniosków o ich wykluczenie;

b) ustalanie kolejności zatrudnienia w przypadku braku pracy w Spółdzielni dla wszystkich członków i kandydatów;

c) zawieranie i rozwiązywanie umów o pracę z nieczłonkami;

d) wykonywanie wszelkich czynności w ramach planu gospodarczego i finansowego, w szczególności zawieranie umów, zaciąganie zobowiązań oraz nabywanie, budowanie, obciążanie, najem i wydzierżawianie nieruchomości.

e) sporządzanie projektów planu gospodarczego i finansowego oraz podziału nadwyżki;

f) zwoływanie w terminach, określonych statutem Walnych Zgromadzeń oraz conajmniej raz na kwartał narad wytwórczych;

g) składanie sprawozdań z działalności Walnemu Zgromadzeniu oraz Centrali;

h) opracowanie regulaminu własnego, norm pracy i wynagrodzenia oraz regulaminu pracy, regulaminu kar porządkowych i regulaminu zespołów wytwórczych;

i) wydawanie instrukcji, normujących organizację pracy w Spółdzielni;

j) prowadzenie akcji socjalnej i kulturalno-oświatowej.

§ 30. Zarząd składa się z przewodniczącego i dwóch członków, wybieranych przez Walne Zgromadzenie na dwa lata.

Członek Zarządu może być w każdym czasie odwołany uchwałą Walnego Zgromadzenia, lub zawieszony decyzją Centrali.

Wybór i odwołanie przewodniczącego Zarządu wymaga zatwierdzenia przez właściwy Związek Branżowy.

Przewodniczący kieruje działalnością Zarządu i decyduje we wszystkich sprawach, nie wymagających według regulaminu działania całego Zarządu.

§ 31. Posiedzenia Zarządu odbywają się w miarę potrzeby, nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie. Posiedzenia zwołuje przewodniczący Zarządu. Uchwały Zarządu są ważne przy obecności conajmniej dwóch członków. W razie równości głosów przeważa głos przewodniczącego. W posiedzeniach Zarządu bierze udział z głosem doradczym przewodniczący Komisji Rewizyjnej lub jego zastępca. Uchwały Zarządu winny być protokółowane. Podział funkcji między przewodniczącego i pozostałych członków Zarządu określi regulami Zarządu.

§ 32. Członkowie Zarządu obowiązani są stosować się do uchwał Walnego Zgromadzenia, zaleceń Komisji Rewizyjnej oraz zarządzeń właściwego Związku Branżowego i Centrali.

Zarząd może ustanawiać pełnomocników bądź do prowadzenia całego przedsiębiorstwa, bądź do wykonywania poszczególnych czynności prawnych. Powoływanie pełnomocników do prowadzenia całego przedsiębiorstwa wymaga uprzedniej zgody właściwego Związku Branżowego.

IV. ZESPOŁY WYTWÓRCZE.

§ 33. Członkowie pracujący stale poza zakładem właściwym Spółdzielni oraz chałupniczo, wchodzą w skład odpowiednich zespołów wytwórczych.

Na czele Zespołu Wytwórczego stoi przodownik Zespołu, wybrany spośród członków Zespołu większością głosów w głosowaniu tajnym. Sposób powoływania Zespołów Wytwórczych oraz wewnętrzną ich organizację określił regulamin, opracowany przez Zarząd według wytycznych Centrali i zatwierdzony przez Walne Zgromadzenie.

Zespoły mają prawo przedstawiania Zarządowi wniosków w sprawach działalności gospodarczej i organizacji pracy Zespołu. Zarząd obowiązany jest rozpatrzyć złożone wnioski oraz powiadomić Zespół o zajętym stanowisku. W razie nieuwzględnienia wniosku przez Zarząd, Zespół może odwołać się do Walnego Zgromadzenia. Zespół nie ma prawa występowania na zewnątrz w imieniu Spółdzielni.

V. FUNDUSZE I RACHUNKOWOŚĆ.

§ 34. Spółdzielnia posiada następujące fundusze:

a) udziałowy,

b) zasobowy (społeczny),

c) specjalne.

§ 35. Fundusz udziałowy tworzy się z wpłat na udziały. Udziały nie podlegają oprocentowaniu.

§ 36. Fundusz zasobowy tworzy się:

a) z wpisowego,

b) z przelewów z czystej nadwyżki,

c) z niepodjętych w swoim czasie sum, przypadających z podziału nadwyżki oraz innych sum, przypadających członkom i osobom trzecim,

d) z wpływów nadzwyczajnych.

Fundusz zasobowy służy wyłącznie do pokrycia strat bilansowych i nie może być dzielony między członków.

§ 37. Fundusze specjalne tworzą się ze źródeł wskazanych przez Centralę i mogą być użyte tylko na cele przez nią oznaczone.

§ 38. Rokiem obrachunkowym Spółdzielni jest rok kalendarzowy.

Spółdzielnia prowadzi rachunkowość stosownie do obowiązujących przepisów i zarządzeń Centrali według jednolitego planu kont.

§ 39. Z końcem roku obrachunkowego Zarząd sporządza spis inwentarza, zamyka wszystkie rachunki, sporządza bilans i układa sprawozdanie roczne, kierując się obowiązującymi przepisami i zarządzeniami Centrali. Sprawozdanie roczne wraz z bilansem i projektem podziału nadwyżki powinien Zarząd przedstawić Komisji Rewizyjnej nie później, niż w marcu roku następnego. Przyjęte przez Komisję Rewizyjną sprawozdanie, bilans oraz projekt podziału nadwyżki powinny być przesłane członkom lub wywieszone w lokalu Spółdzielni co najmniej na dwa tygodnie przed dorocznym Walnym Zgromadzeniem, na którym mają być rozpatrywane.

§ 40. Wykazane w bilansie straty pokrywa się z funduszu zasobowego, zaś w razie jego wyczerpania — z funduszu udziałowego. Stratę pierwszego roku obrachunkowego można pozostawić do pokrycia w roku następnym. Podziału czystej nadwyżki dokonuje się według wytycznych Centrali.

VI. ROZWIĄZANIE SPÓŁDZIELNI.

§ 41. Rozwiązanie i likwidacja Spółdzielni następuje w przypadkach, określonych przez ustawę.

Majątek pozostały po likwidacji przekazuje się na cele, określone przez Centralę.

VII. ZMIANA STATUTU. OGŁOSZENIA.

§ 42. Zmianę statutu uchwala Walne Zgromadzenie. Zmiana statutu wymaga zatwierdzenia przez Centralę.

§ 43. Pismem dla ogłoszeń Spółdzielni jest organ, wskazany przez Centralny Związek Spółdzielczy.

47.

UCHWAŁA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 17 kwietnia 1950 r.

w sprawie instrukcji o członkostwie spółdzielni i prowadzeniu rejestrów w centralach.

Wobec tego, że Instrukcja Centralnego Związku Spółdzielczego z dnia 4 września 1948 r. w sprawie członkostwa spółdzielni w centralach (Monitor Spółdzielczy z 1948 r. Nr 7 poz. 53), ustalająca sposób prowadzenia rejestru spółdzielni, nie jest zgodna z ustawą z dnia 20 grudnia 1949 r. o zmianie ustawy o spółdzielniach oraz ustawy o Centralnym Związku Spółdzielczym (Dz. U R.P. z 1949 r. Nr 65, poz. 524), — Zarząd Centralnego Związku Spółdzielczego postanawia:

1) uchylić instrukcję z dnia 4 września 1948 r. w sprawie członkostwa spółdzielni w centralach,

2) wydać instrukcję w sprawie członkostwa spółdzielni i prowadzenia rejestru w centralach w brzmieniu według załącznika.

Wykonanie niniejszej uchwały poleca się Wydziałom: Prezydialnemu i Rewizyjnemu.

Załącznik.

INSTRUKCJA W SPRAWIE CZŁONKOSTWA SPÓŁDZIELNI I PROWADZENIA REJESTRU W CENTRALACH SPÓŁDZIELNI I SPÓŁDZIELCZO-PAŃSTWOWYCH.

I. Członkostwo spółdzielni.

§ 1. Członkostwo spółdzielni w centrali rozpoczyna się z chwilą wydania przez centralę oświadczenia o celowości założenia spółdzielni (wzór Nr 1).

Poszczególne centrale są uprawnione do wydawania oświadczeń o celowości wyłącznie dla tych typów spółdzielni, które określa ich statut lub uchwała Centralnego Związku Spółdzielczego, zatwierdzająca statut wzorcowy dla danego typu.

§ 2. O przyjęciu spółdzielni do centrali i wydaniu oświadczenia o celowości decyduje zarząd centrali na wniosek wydziału rewizyjno-instrukcyjnego.

§ 3. Kontrolę oświadczeń o celowości centrala prowadzi przy pomocy kart pomocniczych (wzór Nr 2).

Karty pomocnicze wypełnia się w dwóch egzemplarzach: jeden egzemplarz centrala zatrzymuje do kartoteki alfabetycznej, zaś drugi egzemplarz przesyła Centralnemu Związkowi Spółdzielczemu.

§ 4. Członkostwo spółdzielni w centrali trwa przez cały czas jej istnienia i kończy się z chwilą wykreślenia spółdzielni z rejestru sądowego i z rejestru centrali na skutek jej likwidacji, rozwiązania, lub połączenia z inną spółdzielnią, albo wykreślenia spółdzielni tylko z rejestru centrali na skutek jej przejścia do innej centrali.

§ 5. Zarząd spółdzielni obowiązany jest dokonać zarejestrowania spółdzielni w sądzie rejestrowym, zaś centrala ma obowiązek dopilnowania aby spółdzielnia, która otrzymała oświadczenie o celowości, została wpisana do rejestru sądowego.

II. Rejestr spółdzielni w centralach.

§ 6. Każda centrala prowadzi rejestr spółdzielni, będących jej członkami.

Rejestr spółdzielni prowadzony jest w formie księgi (wzór Nr 3) w porządku chronologicznym, według kolejności numeracji, na podstawie odpisów oświadczeń o celowości.

Rejestr prowadzi wydział rewizyjno-instrukcyjny centrali, wpisując do niego każdą spółdzielnię po wydaniu jej oświadczenia o celowości.

§ 7. Wpisaniu do rejestru spółdzielni podlegają następujące czynności prawne:

1) wydanie przez zarząd centrali oświadczenia o celowości założenia spółdzielni, a tym samym przyjęcie spółdzielni na członka centrali;
2) rejestracja spółdzielni w rejestrze sądowym i w rejestrze centrali;
3) zmiana statutu spółdzielni, uchwalona przez walne zgromadzenie i zatwierdzona przez zarząd centrali;
4) przejście spółdzielni do innej centrali;
5) łączenie się spółdzielni na mocy uchwały walnego zgromadzenia spółdzielni o połączeniu się z inną spółdzielnią lub postanowienia Centralnego Związku Spółdzielczego o połączeniu spółdzielni;
6) rozwiązanie spółdzielni na mocy uchwały walnego zgromadzenia spółdzielni lub postanowienia Centralnego Związku Spółdzielczego;
7) przejście spółdzielni w stan likwidacji;
8) wykreślenie spółdzielni z rejestru centrali,

§ 8. W pierwszej rubryce księgi rejestru wpisuje się liczbę porządkową spółdzielni, która to liczba stanowi Nr spółdzielni w rejestrze centrali,

w drugiej — pełną nazwę spółdzielni, według brzmienia statutu,

w trzeciej — adres spółdzielni,

w czwartej — ostatnią pocztę,

w piątej — powiat,

w szóstej— dzień, miesiąc i rok wydania spółdzielni oświadczenia o celowości,

w siódmej — typ spółdzielni według statutu wzorcowego, zaś przy spółdzielniach pracy również branżę,

w ósmej — wysokość udziałów w spółdzielni,

w dziewiątej — rejestrację w sądzie, z podaniem dnia, miesiąca, roku, numeru rejestru sądu i siedziby sądu,

w dziesiątej — podstawę i datę wykreślenia z rejestru sądowego,

w jedenastej — podstawę i datę wykreślenia z rejestru centrali.

W uwagach wpisuje się dane o stanie organizacyjnym spółdzielni, jak zmiana statutu, zawieszanie działalności oraz przejście w stan likwidacji.

§ 9. Po otrzymaniu z sądu rejestrowego poświadczonego odpisu statutu spółdzielni należy wpisać w rejestrze spółdzielni i w obu egzemplarzach kart pomocniczych numer i datę rejestru sądowego oraz przesłać jeden egzemplarz karty pomocniczej do Wydziału Rewizyjnego Centralnego Związku Spółdzielczego.

§ 10. Do rejestru należy wpisywać w odpowiednich rubrykach zmiany w stanie prawnym spółdzielni, na podstawie przesyłanych centrali postanowień sądu rejestrowego, podając numer i datę postanowienia. Zmiany te należy równocześnie uwidaczniać w karcie pomocniczej spółdzielni oraz zawiadamiać o nich każdorazowo Centralny Związek Spółdzielczy (wzór N 4).

§ 11. Karty pomocnicze spółdzielni są przechowywane w kartotece i zgrupowane w niej według miejscowości, powiatów i województw.

Odpisy oświadczeń o celowości, odpisy statutów oraz pozostałe akta rejestrowe spółdzielni, są przechowywane w teczkach, oddzielnych dla każdej spółdzielni, opatrzonych numerem, pod którym dana spółdzielnia została wpisana do rejestru centrali.

§ 12. Każda centrala powinna co rok w styczniu przesłać Wydziałowi Rewizyjnemu Centralnego Związku Spółdzielczego wykaz spółdzielni, należących do centrali w ostatnim dniu roku sprawozdawczego wraz z wykazem spółdzielni w tym roku zrewidowanych.

III. Ewidencja spółdzielni w Centralnym Związku Spółdzielczym.

§ 13. Centralny Związek Spółdzielczy prowadzi ewidencję spółdzielni, będących członkami Związku. Ewidencję Spółdzielni prowadzi Dział Ewidencji Spółdzielni i nadzoru likwidacji Wydziału Rewizyjnego.

§ 14. Ewidencję spółdzielni prowadzi się w formie kartoteki na podstawie kart pomocniczych spółdzielni, przesyłanych Centralnemu Związkowi Spółdzielczemu przez centrale.

IV. Przepis przejściowy.

§ 15. Do czasu wyczerpania istniejących zapasów centrale mogą używać druków kart pomocniczych i arkuszy księgi rejestru według dotychczasowego wzoru.

Wzór Nr 1

Centrala . . . . Warszawa, dn. . . . . 195 . . r.
. . . .

OŚWIADCZENIE O CELOWOŚCI

Na podstawie art. 5 ustęp 2 ustawy o spółdzielniach w brzmieniu, ustalonym ustawą z dnia 20 grudnia 1949 r. (Dz. U. R. P. z 1949 r., Nr 65, poz. 524) oraz § . . . statutu Centrali oświadczamy, że założenie spółdzielni pod nazwą . . . .
jest celowe oraz, że spółdzielnię tę przyjęliśmy na członka naszej Centrali.

Stwierdzamy, że wymieniona spółdzielnia należy do typu . . . .
oraz że statut jej, załączony do niniejszego oświadczenia,
— oparty jest na statucie wzorcowym, ogłoszonym w Monitorze Spółdzielczym (Nr . . . . rok . . . . poz. . . .)
— oparty jest na statucie wzorcowym, ogłoszonym w Monitorze Polskim (Nr . . . . . rok . . . . . poz. . . .)
— nie nasuwa zastrzeżeń.

U W A G A: nieopowiednie wykreślić.
Załącznik: statut.

Wzór Nr 2

(strona pierwsza)

Centrala . . . .
. . . .

KARTA POMOCNICZA

Statutowa nazwa spółdzielni . . . .
. . . .
Adres . . . .
(Miejscowość) (ulica) (Nr)
Poczta . . . . Gmina . . . .
Powiat . . . . Województwo . . . .
Wysokość udziałów . . . .

Data wyd. oświadcz. o celow. . . . .
Data zarej. w sądzie . . . .
Data wykreślenia z rejestru . . . .

Nr rej. centrali	. . . .
Nr rej. sądu	. . . .
typ sp-ni	. . . .
Branża	. . . .

Pisać na maszynie
O d w r ó c i ć!

(strona druga)

ZMIANY W REJESTRZE

Centrala.. Wzór Nr 3

R E J E S T R

L. p.	Statutowa nazwa spółdzielni	Adres spółdzielni			Data wydania oświadczenia o celowości	Typ i branża	Wysokość udziałów	Nr i data zarejestrowania w sądzie	Data wykreślenia z rejestru sądowego	Data wykreślenia z rejestru centrali	Uwagi
		Miejscowość ulica Nr	Poczta	Powiat							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Wzór Nr 4

Centrala . . . . Warszawa, dn. . . . . 195 . . . r.
. . . .

Centralny Związek Spółdzielczy
Wydział Rewizyjny

Zawiadamiamy, że postanowieniem Sądu Okręgowego w . . . .
z dnia . . . . spółdzielnia . . . .
. . . . w . . . .
Nr R. S. . . . .
— przeszła w stan likwidacji
— została wykreślona z rejestru sądowego
— przeszła do centrali . . . .
— została połączona ze spółdzielnią . . . . w . . . . . . Nr RS . . .
. . . . jako przejmująca-przejęta . . . .
— zmieniła nazwę na . . . .
— zmieniła siedzibę na . . . .

UWAGA: niepotrzebne wykreślić.

48.

UCHWAŁA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 17 kwietnia 1950 r.

w sprawie instrukcji o przeprowadzaniu likwidacji spółdzielni.

W związku z art. 77 ustawy o spółdzielniach w brzmieniu ogłoszonym w ustawie z dnia 20.XII. 1949 r. (Dz. U.R.P. z r. 1949 Nr 65, poz. 524), Zarząd CZS uchwala instrukcję o sposobie przeprowadzania likwidacji spółdzielni w brzemieniu podanym w załączniku, który stanowi integralną część niniejszej uchwały.

Wykonanie niniejszej uchwały powierza się Wydziałowi Rewizyjnemu.

Załącznik.

INSTRUKCJA W SPRAWIE PRZEPROWADZANIA LIKWIDACJI SPÓŁDZIELNI.

§ 1. Ilekroć niniejsza instrukcja powołuje się na ustawę, rozumieć należy przez to ustawę z dnia 20 października 1920 r. o spółdzielniach w brzmieniu nadanym jej przez ustawę z dnia 20 grudnia 1949 r. o zmianie ustawy z dnia 20 października 1920 r. o spółdzielniach i ustawy z dnia 21 maja 1948 r. o Centralnym Związku Spółdzielczym i centralach spółdzielni (Dz. U.R.P. Nr 65, poz. 524).

Używane w niniejszej instrukcji określenie „Centrala" odnosi się do central względnie związków spółdzielni i central spółdzielczo-państwowych.

Likwidacja spółdzielni kredytowych odbywać się będzie na zasadach, określonych przez Ministerstwo Finansów i wskutek tego postanowienia niniejszej instrukcji nie odnoszą się do spółdzielni kredytowych.

§ 2. Likwidacja spółdzielni następuje na skutek jej rozwiązania w wypadkach, przewidzianych w art. 75 ustawy.

§ 3. W czasie likwidacji spółdzielnia pozostaje członkiem właściwej centrali oraz podlega jej nadzorowi i rewizji.

W wypadku gdy likwidująca się spółdzielnia nie jest przydzielona do centrali, nadzór i rewizję w spółdzielni przeprowadza CZS przez rewidentów własnych lub rewidentów z innych central.

§ 4. O rozwiązaniu spółdzielni zarząd (likwidatorzy) umieści ogłoszenie w piśmie, przeznaczonym do ogłoszeń spółdzielni, wzywając w nim wierzycieli do zgłoszenia swych roszczeń w terminie sześciu miesięcy do daty ogłoszenia (art. 76 ustawy).

Treść podana jest w załączniku do niniejszej instrukcji.

§ 5. Przy sprawowaniu swych czynności likwidatorzy korzystają ze wszystkich, znajdujących się w spółdzielni ksiąg i dokumentów, a w szczególności z ksiąg i dowodów rachunkowych.

Niemniej jednak brak ksiąg rachunkowych, nieuporządkowany ich stan lub zaległości, nie mogą w żadnym wypadku stanowić przeszkód ani powodu opóźnienia przebiegu likwidacji.

§ 6. Dla ustalenia stanu majątkowego likwidującej się spółdzielni, likwidatorzy sporządzają bilans otwarcia likwidacji, w którym winien być uwidoczniony rzeczywisty stan majątku spółdzielni w chwili rozpoczęcia likwidacji.

Bilans ten będzie stanowić podstawę do dalszego biegu likwidacji spółdzielni.

§ 7. Bilans otwarcia likwidacji należy sporządzić wg. następujących zasad:

a) w stanie czynnym należy zamieścić jedynie realne składniki majątkowe, wycenione według wartości, jaką możnaby za nie osiągnąć w razie zbycia (aktualna wartość rynkowa), jeśli chodzi o majątek trwały, towary i surowce, a jeśli chodzi o należności od dłużników wg. wartości, jaką da się od dłużników wyegzekwować,

b) w stanie biernym należy zamieścić wszystkie zobowiazania spółdzielni wynikające z ksiąg rachunkowych i innych dowodów, znajdujących się w aktach spółdzielni jak również zobowiązania, wynikające z umów o pracę oraz umów o najem lokalów i wszekie inne, o których likwidatorzy będą posiadali wiadomości. Nadto w stanie biernym należy zamieścić rezerwę na pokrycie kosztów likwidacji, wysokość której określać będzie preliminarz kosztów likwidacji,

c) w bilansie należy także uwidocznić fundusz zasobowy i inne fundusze własne, o charakterze niepodzielnym, o ile przed otwarciem likwidacji nie zostały zużyte na pokrycie strat.

Funduszów redukcyjnych (fundusz amortyzacyjny, rezerwa na wątpliwe należności i inne) w bilansie uwidaczniać nie należy.

d) bilans powinien być oparty o inwentarze stanu czynnego i biernego, stanowiące załączniki do bilansu; inwentarze podpisują osoby, przekazujące majątek spółdzielni oraz likwidatorzy, którzy go przejmują.

W wypadku gdy brak jest osób, które mogłyby przekazać majątek spółdzielni, przejęcie majątku dokonane winno być w obecności przedstawiciela właściwej centrali lub CZS.

Bilans otwarcia likwidacji należy wpisać do ksiąg rachunkowych wg. zasad, obowiązujących dla bilansu otwarcia.

§ 8. Przy przeszacowaniu majątku nieruchomego i ruchomego spółdzielni, likwidatorzy winni trzymać się zasad, ustalonych przez Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów (art. 54[1] ustawy).

§ 9. Jeżeli w toku likwidacji zostaną stwierdzone różnice na niekorzyść spółdzielni między stanem rzeczywistym majątku, a stanem jaki wg dowodów powinien znajdować się w spółdzielni, należy ustalić przyczyny powstania tych różnic oraz osoby za nie odpowiedzialne dla zapewnienia możliwości poszukiwania szkód i strat.

W wypadku stwierdzenia nadużyć należy zawiadomić o tym właściwego prokuratora, bądź też miejscowe władze bezpieczeństwa.

§ 10. O ile z bilansu otwarcia likwidacji okaże się, że straty przewyższają fundusze własne spółdzielni, likwidatorzy zwołują niezwłocznie walne zgromadzenie członków spółdzielni, aby uzyskać uchwałę o sposobie pokrycia strat. Gdyby walne zgromadzenie członków spółdzielni uchwały w sprawie pokrycia strat nie powzięło, — należy zgłosić upadłość spółdzielni.

§ 11. Likwidatorzy (likwidator) powinni sporządzić plan likwidacji spółdzielni i preliminarz kosztów likwidacji. W preliminarzu kosztów likwidacji należy uwzględnić koszty osobowe i rzeczowe, przewidywane w związku z czynnościami likwidacyjnymi w spółdzielni. W kosztach osobowych należy uwzględnić wynagrodzenie dla likwidatorów.

§ 12. Sporządzony przez likwidatorów (likwidatora) bilans otwarcia likwidacji, plan likwidacji oraz preliminarz kosztów likwidacji, należy przedstawić radzie nadzorczej i walnemu zgromadzeniu członków spółdzielni do zatwierdzenia.

W wypadku, kiedy likwidator został mianowany przez CZS, wysokość wynagrodzenia dla likwidatora na wniosek właściwej centrali ustali CZS (art. 78 ustawy).

§ 13. Sposób pokrycia strat wykazanych w bilansie otwarcia oraz wydatki przewidziane w preliminarzu kosztów likwidacji powinna określać uchwała walnego zgromadzenia członków spółdzielni.

W wypadku, gdy likwidator korzysta z uprawnień przewidzianych w art. 84[1] ustawy, bilans likwidacyjny, sposób pokrycia strat i preliminarz kosztów likwidacji zatwierdza CZS na wniosek właściwej centrali.

§ 14. W toku przeprowadzania czynności likwidacyjnych, likwidatorzy obowiązani są zabezpieczyć majątek spółdzielni od zniszczenia i kradzieży. W tym celu likwidatorzy powinni znaleźć odpowiednie pomieszczenie na przechowanie majątku spółdzielni oraz zabezpieczyć go od kradzieży i ognia. Za straty wynikłe dla spółdzielni z winy lub zaniedbania, likwidatorzy odpowiadają solidarnie, tak jak członkowie władz czynnych spółdzielni (art. 44 ustawy).

§ 15. Przy upłynnieniu składników majątkowych spółdzielni, likwidatorzy powinni przestrzegać następujących zasad:

a) sprzedaży majątku nieruchomego spółdzielni dokonuje się na podstawie przetargu ogłoszo-

nego w pismach najbliższej miejscowości, przy czym w ogłoszeniu należy podać, że pierwszeństwo przy kupnie mają placówki spółdzielcze; z ofert złożonych do przetargu należy wybrać ofertę najkorzystniejszą,

b) ruchomości i towary można zbywać bez przetargu z tym zastrzeżeniem, że wycena ich powinna być dokonana komisyjnie przy udziale miejscowych czynników społecznych (przedstawiciele rad narodowych, związków zawodowych, Związku Samopomocy Chłopskiej); komisja ta może do wyceny ruchomości i towarów powołać rzeczoznawców.

§ 16. Likwidatorzy przystępują do ściągnięcia od członków niewpłaconej części należności za udziały zgodnie z deklaracjami poszczególnych członków. W tym celu należy listami poleconymi wezwać członków do wpłat i w razie bezskuteczności — przystąpić do ściągania należności w drodze sądowej.

§ 17. Likwidatorzy powinni z masy likwidacyjnej pokrywać w pierwszym rzędzie koszty administracyjne, do których należą bieżące należności pracowników z tytułu umów o pracę i regulować wszystkie roszczenia wierzycieli terminowo, nie dopuszczając do egzekwowania spółdzielni.

§ 18. Wierzyciele spółdzielni, którzy zgłoszą swe roszczenia po upływie 6-ciu miesięcy od ogłoszenia, mogą żądać zaspokojenia swych roszczeń jedynie z majątku likwidującej się spółdzielni jeszcze do tego czasu nie rozdzielonego (art. 80 ust. ost. Ustawy).

§ 19. Należności członków spółdzielni z tytułu ich wpłat na udziały oraz dokonanych dopłat na pokrycie strat, nie wolno wypłacać przed upływem 6-ciu miesięcy od ogłoszenia wzywającego wierzycieli do zgłoszenia roszczeń, nawet w tym wypadku, gdy w bilansie likwidacyjnym nie wykazano wierzycieli lub zaspokojono w całości wierzytelności znane.

§ 20. W okresie likwidacji organa spółdzielni, a mianowicie rada nadzorcza i walne zgromadzenie członków pełnią swe funkcje w granicach określonych przez statut.

§ 21. W okresie likwidacji powinna być prowadzona rachunkowość spółdzielni zgodnie z zasadami obowiązującymi spółdzielnie, właściwymi postanowieniami statutu i instrukcjami, wydanymi przez właściwe centrale lub CZS.

§ 22. Z czynności likwidacyjnych oraz ze stanu majątkowego likwidującej się spółdzielni, likwidatorzy winni składać sprawozdania w terminach i wg. wzorów, ustalonych przez właściwe centrale lub CZS.

§ 23. O ile w trakcie prowadzenia czynności likwidacyjnych okaże się, że straty wykazane w bilansie likwidującej się spółdzielni przewyższają fundusze własne spółdzielni, likwidatorzy zwołują walne zgromadzenie członków spółdzielni, aby uzyskać uchwałę o sposobie pokrycia strat.

Gdyby walne zgromadzenie członków spółdzielni uchwały w sprawie pokrycia strat nie powzięło, należy zgłosić upadłość spółdzielni.

§ 24. W wypadku, gdy spółdzielnia nie posiada majątku na pokrycie kosztów postępowania upadłościowego, wówczas likwidatorzy zwracają się do wierzycieli spółdzielni z propozycją wpłacenia do sądu odpowiedniej zaliczki.

W wezwaniu tym należy podać termin jednomiesięczny do wpłacenia takiej zaliczki przez wierzycieli spółdzielni.

Jeżeli wierzyciele w wyznaczonym terminie zaliczki na koszty postępowania upadłościowgo nie wpłacą, wówczas likwidatorzy winni zawiesić postępowanie likwidacyjne i zwrócić się za pośrednictwem właściwej centrali do CZS o zawnioskowanie w sądzie rejestrowym wykreślenia spółdzielni z rejestru (art. 90 Ustawy).

§ 25. W wypadku gdy na terenie działalności likwidującej się spółdzielni działa inna spółdzielnia czynna, względnie przedsiębiorstwo państwowe, które skłonne byłoby przyjąć aktywa i pasywa likwidującej się spółdzielni, wówczas likwidatorzy winni zawiadomić o tym CZS.

§ 26. Po zakończeniu prac likwidacyjnych, likwidatorzy sporządzają sprawozdanie z przebiegu tych prac oraz ostateczny bilans zamknięcia likwidacji i przedstawiają go walnemu zgromadzeniu względnie, w wypadku przewidzianym w art. 84[1] ustawy, za pośrednictwem właściwej centrali do CZS.

§ 27. Po zatwierdzeniu sprawozdania z przebiegu prac likwidacyjnych oraz bilansu zamknięcia likwidacji, likwidatorzy powinni przystąpić do wypłaty kwot należnych członkom spółdzielni.

§ 28. Jeżeli po spłaceniu długów i zwrocie udziałów na rzecz członków pozostanie jeszcze jakaś część majątku, likwidatorzy powinni zwrócić się do Zarządu CZS o wydanie zarządzeń o przeznaczeniu tej pozostałości w myśl art. 81 ust. 2 ustawy.

§ 29. Po dokonaniu tych czynności, likwidatorzy zgłaszają do Sądu Rejestrowego wniosek o wykreślenie spółdzielni z rejestru sądowego.

§ 30. Księgi i akta zlikwidowanej spółdzielni przekazuje się w sposób przewidziany w rozporządzeniu Ministerstwa Sprawiedliwości.

Załącznik do instrukcji CZS
w sprawie przeprowadzenia likwidacji spółdzielni.

Ogłoszenie

Likwidatorzy (likwidator) spółdzielni p.n.: . . . .
. . . .
wzywają (wzywa) wierzycieli spółdzielni do zgłoszenia swych roszczeń w terminie 6-miesiecznym od daty niniejszego ogłoszenia pod adresem . . . .
. . . .
Zgłoszenie roszczeń przez wierzycieli powinno być dokonane pod rygorami, przewidzianymi w art. 80 Ustawy z dnia 20.12.49 r. o zmianie Ustawy o spółdzielniach.

49.

UCHWAŁA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 17 kwietnia 1950 r.

w sprawie zmiany wytycznych gospodarowania funduszami Akcji Socjalnej w spółdzielczości na rok 1950.

Na skutek decyzji Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 12. IV. 1950 r. Zn. SO. 4B-04-15 Zarząd Centralnego Związku Spółdzielczego postanawia:

Zmienić brzmienie § 1 Wytycznych gospodarowania funduszami Akcji Socjalnej w spółdzielczości na rok 1950, stanowiących załącznik do uchwały Zarządu CZS z dnia 19 listopada 1949 r. (Monitor Spółdzielczy z dn. 10.XII.1949 r. A-23 poz. 139), jak następuje: „Narzut na Fundusz Socjalny w roku 1950 ustala się w wysokości 4,13% (cztery i trzynaście setnych) funduszu płac".

Uchwała niniejsza w chodzi w życie natychmiast z mocą obowiązującą od 1 stycznia 1950 r.

Wykonanie niniejszej uchwały powierza się Wydziałowi Prezydialnemu.

50.

UCHWAŁA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 17 kwietnia 1950 r.

w sprawie zmiany stawki w Funduszu Socjalnym na zapomogi.

W związku z decyzją Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 12.IV.1950 r. Zn. SO.4B-04-15 Zarząd Centralnego Związku Spółdzielczego zmienia przyjętą stawkę na zapomogi w par. 9 uchwały z dnia 19.XI.1949 r. w sprawie wytycznych gospodarowania funduszami Akcji Socjalnej w spółdzielczości na rok 1950 z 0,5% na 0,35% funduszu płac (Monitor Spółdzielczy Nr A-23 poz. 139).

Uchwała niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z ważnością od 1.I.1950 r.

51.

UCHWAŁA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 17 kwietnia 1950 r.

w sprawie ustalenia stawki w Funduszu Socjalnym placówek spółdzielczych na administrację stołówek.

W związku z decyzją Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 12. IV. 1950 r. Zn. SO.-4B-04-15 Zarząd Centralnego Związku Spółdzielczego w porozumieniu z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Spółdzielczych ustala dla wszystkich placówek spółdzielczych, mających siedziby na terenie miejskim, których pracownicy nie korzystają ze stołówek, stawkę na „administrację stołówek" w Funduszu Socjalnym w wysokości 590 zł rocznie na jednego zatrudnionego.

Uchwała ta nie obejmuje placówek spółdzielczych, mających siedzibę w miejscowościach wiejskich i tych placówek, których pracownicy korzystają ze stołówek.

Uchwała niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z ważnością od 1.I.1950 r.

Wykonanie uchwały zleca się Wydziałowi Prezydialnemu.

52.

INSTRUKCJA CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZEGO

z dnia 15 kwietnia 1950 r.

w sprawie zakresu działania referatów (referentów) socjalnych w placówkach spółdzielczych.

Zarząd CZS, w porozumieniu z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Spółdzielczych, ustala następujący zakres działania referatów (referentów) socjalnych w placówkach spółdzielczych:

I. Referaty (referenci) socjalne w placówkach spółdzielczych mają za zadanie zaspakajanie potrzeb pracowników spółdzielni i ich rodzin w zakresie objętym akcją socjalną.

II. W celu wykonania tego zadania referat (referent) socjalny prowadzi prace w następujących zasadniczych kierunkach:

1) badania potrzeb pracowników i ich rodzin oraz możliwości zaspokojenia tych potrzeb na drodze świadczeń socjalnych,
2) planowania świadczeń akcji socjalnej w ramach istniejących możliwości finansowych, przeznaczonych na ten cel,

3) realizacji świadczeń socjalnych przyznanych przez właściwy związek zawodowy.

III. W ramach wymienionych wyżej zasadniczych kierunków działania, referat (referent) socjalny wykonuje następujące czynności:

1. *W zakresie zbadania potrzeb i możliwości ich zaspokojenia:*

a) zbiera informacje o warunkach pracy, o warunkach materialnych, warunkach domowych i warunkach zdrowotnych pracowników i ich rodzin,

b) prowadzi kartoteki indywidualne pracowników i ich dzieci, celem rejestrowania informacji i wydanych świadczeń z Funduszu Socjalnego,

c) zbiera informacje o rozmieszczeniu urządzeń socjalnych w terenie, dostępnych dla pracowników i ich rodzin oraz o warunkach korzystania z tych urządzeń,

d) prowadzi rejestr placówek socjalnych z uwzględnieniem miejsc, które oddane są do dyspozycji referatu socjalnego,

e) utrzymuje ścisły kontakt z właściwymi placówkami socjalnymi.

2. *W zakresie planowania świadczeń akcji socjalnej:*

a) prowadzi rejestr potrzeb socjalnych,

b) ustala techniczne możliwości zaspokojenia tych potrzeb,

c) układa preliminarz budżetowy Funduszu Socjalnego z uwzględnieniem hierarchii potrzeb oraz możliwości ich realizowania, tak pod względem finansowym, jak i technicznym,

d) opracowuje okresowe plany gospodarcze A. S. dla zakładu pracy.

3. *W zakresie realizacji świadczeń:*

a) zawiera umowy z placówkami socjalnymi na korzystanie z nich przez pracowników lub ich rodziny,

b) organizuje i nadzoruje własne placówki socjalne,

c) zawiera umowy o zakładaniu i prowadzeniu międzyzakładowych placówek socjalnych oraz kontroluje ich wykonanie,

d) dopilnowuje usunięcia zauważonych braków,

e) dopilnowuje spłacania zobowiązań, powstałych z korzystania z placówek socjalnych przez pracowników i ich rodziny, a także powstałych za usługi przyznane instytucjom i osobom obcym,

f) dopilnowuje regulowania należności za usługi przyznane placówce spółdzielczej przez inne instytucje, na zasadzie umów lub innych zobowiązań,

g) dopilnowuje przekazywania należności z F. S. na fundusze scentralizowane kolonijny i prewentoryjny, Centralnej Radzie Związków Zawodowych i kasie zapomogowo-pożyczkowej,

h) czuwa nad prawidłowością korzystania z Funduszu Socjalnego w granicach zatwierdzonego budżetu,

i) śledzi kształtowanie się Funduszu Socjalnego i w wyniku tego opracowuje wnioski o zmniejszenie względnie podwyższenie kredytów na poszczególne formy świadczeń socjalnych,

j) opracowuje okresowe sprawozdania gospodarcze i finansowe, służące za podstawę do planowania na okres następny.

IV. Realizując ustalony zakres działania, referat (referent) socjalny spełnia następujące czynności techniczne:

a) prowadzi kontrolkę wydatków dla poszczególnych form akcji socjalnej i uzgadnia ją z księgowością placówki spółdzielczej,

b) przygotowuje zlecenia finansowe na przyznane przez przedstawiecielstwo pracownicze świadczenia socjalne,

c) poświadcza dowody rachunkowe dotyczące F. S. pod względem rzeczowym.

d) prowadzi korespondencję referatu socjalnego.

V. W pracach swoich referat (referent) socjalny obowiązany jest ściśle współpracować z przedstawicielstwem właściwego związku zawodowego, a w szczególności:

a) wykonuje zgodne z obowiązującymi przepisami uchwały przedstawicielstwa pracowniczego, podjęte na odcinku A. S.

b) składa przedstawicielstwu związku zawodowego placówki spółdzielczej wyniki zebranych informacji o potrzebach socjalnych pracowników i ich rodzin oraz plan zaspakajania tych potrzeb,

c) przedkłada do zatwierdzenia przedstawicielstwu zw. zawod. placówki spółdzielczej preliminarze budżetowe i plany gospodarcze,

d) przedkłada przedstawicielstwu związku zawodowego odpisy sprawozdań finansowych i gospodarczych,

e) na wniosek przedstawicielstwa związku zawodowego placówki spółdzielczej względnie wyższych organów związku zawodowego, udziela wszelkich potrzebnych informacji w sprawach finansowo-gospodarczych Akcji Socjalnej,

f) uczestniczy w obradach przedstawicielstwa związku zawodowego placówki przy omawianiu Akcji Socjalnej.

Nadto referat (referent) socjalny utrzymuje łączność ze wszystkimi instytucjami i organizacjami, mogącymi pomóc mu w wykonaniu zadań i obowiązków, a w szczególności z władzami oświatowymi, z władzami zdrowia, z T.P.D., ze Związkiem Samopomocy Chłopskiej, ze Związkiem Młodzieży Polskiej i z Ligą Kobiet.

Instrukcja niniejsza obowiązuje wszystkie placówki spółdzielcze od dnia 15 maja 1950 r.

PRZEGLĄD USTAWODAWSTWA OGÓLNEGO

W Dzienniku Ustaw R.P. Nr 9 z dnia 23 marca 1950 r.

Zmiana zakresu działania Ministerstwa Budownictwa.

poz. 88. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 marca 1950 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu działania Ministra Budownictwa.

Rozporządzeniem powyższym został zmieniony zakres działania Ministra Budownictwa (patrz Monitor Spółdzielczy Nr A-13 z 10 lipca 1949 r., str. 12) o tyle, że sprawy o pomocy sąsiedzkiej przy odbudowie wsi przeszły do zakresu działania Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem 23 marca 1950 r. z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1950 roku.

Przedłużenie mocy obowiązującej ustawy o pomocy sąsiedzkiej przy odbudowie wsi.

poz. 90. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 marca 1950 r. w sprawie przedłużenia mocy obowiązującej ustawy o pomocy sąsiedzkiej przy odbudowie wsi.

Moc obowiązująca ustawy z dnia 18 listopada 1948 r. o pomocy sąsiedzkiej przy odbudowie wsi (patrz Monitor Spółdzielczy Nr A-2 z 25 stycznia 1949 r., str. 15 i 16) była przewidziana do dnia 31 grudnia 1949 roku.

Obecnie omawiane zarządzenie, opierając się na przepisie art. 22 cytowanej ustawy, przedłużyło jej moc obowiązującą do dnia 31 grudnia 1952 roku.

Wykonanie powyższego rozporządzenia zostało poruczone Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrami: Budownictwa, Skarbu i Administracji Publicznej.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem 23 marca 1950 roku z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1950 roku.

W Dzienniku Ustaw R. P. Nr 10 z dnia 30 marca 1950 r.

Przekształcenie urzędu Ministra Skarbu w urząd Ministra Finansów.

poz. 101. Ustawa z dnia 7 marca 1950 r. o przekształceniu urzędu Ministra Skarbu w urząd Ministra Finansów.

Rozszerzając i pogłębiając dotychczasowy zakres działania urzędu Ministra Skarbu, ustawa wychodzi z założenia, że jest to konieczne dla spełnienia wielkich zadań sześcioletniego narodowego planu gospodarczego i dokonania zasadniczej zmiany w zakresie finansowania gospodarki narodowej, stworzenia jednolitego budżetu państwowego, opartego na zasadach socjalistycznych, wzmożenia kontroli finansowej oraz ustalenia jej zakresu i form.

Mając na względzie powyższe cele, ustawa przekształca urząd Ministra Skarbu w urząd Ministra Finansów.

Do zakresu działania Ministra Finansów należy realizowanie polityki finansowej Rządu na podstawie narodowego planu gospodarczego i kierowanie sprawami finansowymi gospodarstwa narodowego.

Szczegółowe określenie spraw, należących do zakresu działania Ministra Finansów, rozgraniczenie właściwości tego ministra i Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego w sprawach finansowych, uprawnienia Ministra Finansów i organów mu podległych w zakresie rewizji i kontroli finansowej, — zostaną określone w drodze rozporządzenia Rady Ministrów.

Rada Ministrów określi również w drodze rozporządzenia organizację i zakres działania terenowych organów, podległych Ministrowi Finansów.

Urząd Głównego Pełnomocnika Rządowego do spraw podatku gruntowego został zniesiony, a uprawnienia tego urzędu przeszły na Ministra Finansów.

Wykonanie ustawy zostało poruczone Prezesowi Rady Ministrów, Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i Ministrowi Finansów.

Ustawa weszła w życie z dniem 30 marca 1950 r.

Przekształcenie urzędu Ministra Górnictwa i Energetyki w urząd Ministra Górnictwa.

poz. 102. Ustawa z dnia 7 marca 1950 r. o przekształceniu urzędu Ministra Górnictwa i Energetyki w urząd Ministra Górnictwa.

W związku z powyższym przekształceniem sprawy przemysłu energetycznego przekazane zostały do zakresu działania Ministra Przemysłu Ciężkiego.

Ustawa weszła w życie z dniem 30 marca 1950 r.

Utworzenie Urzędu Rezerw Państwowych.

poz. 103. Ustawa z dnia 7 marca 1950 r. o Urzędzie Rezerw Państwowych.

Urząd Rezerw Państwowych został utworzony w celu zapewnienia gromadzenia rezerw państwowych w zakresie artykułów konsumcyjnych i materiałów oraz właściwej gospodarki tymi rezerwami.

Urząd ten podlega Przewodniczącemu Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów.

Ustawa weszła w życie z dniem 30 marca 1950 r.

Utworzenie Centralnego Urzędu Drobnej Wytwórczości.

poz. 104. Ustawa z dnia 7 marca 1950 r. o Centralnym Urzędzie Drobnej Wytwórczości.

Do zakresu utworzonego powyższą ustawą Centralnego Urzędu Drobnej Wytwórczości należą sprawy drobnej wytwórczości, to jest państwowego przemysłu miejscowego, **spółdzielczości pracy i spółdzielczości rzemieślniczej** oraz rzemiosła i prywatnego przemysłu, a w szczególności:

1) zapewnienie rozwoju państwowego przemysłu miejscowego i **wytwórczości spółdzielczej,**

2) ustalenie stosunku drobnej wytwórczości do podstawowych gałęzi przemysłu państwowego, zgodnie z potrzebami gospodarki narodowej,

3) planowanie zaopatrzenia materiałowego, produkcji, obrotu towarowego, finansów i inwestycji drobnej wytwórczości,

4) nadzór nad państwowym przemysłem miejscowym,

5) **nadzór państwowy nad spółdzielczością pracy i rzemieślniczą spółdzielczością pomocniczą,**

6) koordynowanie działalności drobnej wytwórczości,

7) nadzór państwowy nad izbami rzemieślniczymi i ich związkami,

8) sprawy cechów i ich związków,

9) sprawy zrzeszeń przemysłu prywatnego,

10) sprawy administracji przemysłowej w stosunku do drobnej wytwórczości,

11) sprawy kadr drobnej wytwórczości.

Zakres działania Urzędu **nie obejmuje rolnej spółdzielczości produkcyjnej.**

Urząd podlega Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

Organizację Urzędu określi statut, jaki zostanie mu nadany przez Radę Ministrów.

Zasady współdziałania Urzędu z **Centralnym Związkiem Spółdzielczym** określi uchwała Rady Ministrów, powzięta na wniosek Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego po zasięgnięciu opinii Centralnego Związku Spółdzielczego.

Sprawy, przekazane omawianą ustawą Centralnemu Urzędowi Drobnej Wytwórczości, a należące w dniu wejścia w życie ustawy do właściwości Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego lub ministrów, przechodzą do zakresu działania tego urzędu.

Izby przemysłowo-handlowe oraz ich związki zostały zniesione i w związku z tym rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 lipca 1927 r. o izbach przemysłowo-handlowych (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 45, poz. 335) utraciło moc obowiązującą z dniem wejścia w życie omawianej ustawy.

Wykonanie ustawy zostało poruczone Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

Ustawa weszła w życie z dniem 30 marca 1950 r.

Zapobieżenie płynności kadr pracowników w zawodach lub specjalnościach szczególnie ważnych dla gospodarki uspołecznionej.

poz. 107. Ustawa z dnia 7 marca 1950 r o zapobieżeniu płynności kadr pracowników w zawodach lub specjalnościach szczególnie ważnych dla gospodarki uspołecznionej.

Ustawa wychodzi z założenia, że potrzeby gospodarki socjalistycznej wymagają zapewnienia uspołecznionym zakładom pracy oraz instytucjom państwowym i samorządowym kwalifikowanych i trwale z nimi związanych kadr.

W celu zapobieżenia szkodliwej płynności kwalifikowanych kadr, sprzecznej z zasadami planowej gospodarki, **ustawa postanawia, że osoby, posiadające kwalifikacje w zawodach lub specjalności szczególnie ważne dla uspołecznionej gospodarki, mogą być zobowiązane przez czas oznaczony do pozostawania w uspołecznionym zakładzie pracy lub**

w instytucji państwowej albo samorządowej na zajmowanych przez nie stanowiskach lub na innych stanowiskach, odpowiadających ich kwalifikacjom.

Rada Ministrów — na wniosek Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego, zgłoszony po zasięgnięciu opinii Centralnej Rady Związków Zawodowych — określi w drodze rozporządzenia zawody i specjalności, do których stosować się będą przepisy omawianej ustawy.

Wynikający z omawianej ustawy obowiązek powstaje z dniem doręczenia pracownikowi nakazu, wydanego przez ministra właściwego ze względu na zakład pracy lub instytucję, zatrudniającą tego pracownika.

Czas trwania obowiązku nie może być dłuższy, niż dwa lata.

Nakaz, zobowiązujący do pozostawania na zajmowanym lub równorzędnym stanowisku, nie zmienia na niekorzyść pracownika istotnych warunków istniejącej umowy o pracę, a jedynie zawiesza prawo pracownika do wypowiedzenia umowy o pracę w okresie trwania obowiązku.

Nakaz, zobowiązujący do pozostawania w tym samym uspołecznionym zakładzie pracy albo w instytucji państwowej lub samorządowej na innym stanowisku, zmienia z mocy samego prawa postanowienia dotychczasowej umowy o pracę odpowiednio do zmiany stanowiska i zawiesza prawo pracownika do wypowiedzenia tej umowy w okresie trwania obowiązku, jednak pracownik zachowuje przez ustawowy okres wypowiedzenia warunki wynagrodzenia z dotychczasowej umowy o pracę dla niego korzystniejsze.

Wreszcie Rada Ministrów — na wniosek Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego, zgłoszony po zasięgnięciu opinii Centralnej Rady Związków Zawodowych — może w drodze rozporządzenia zawiesić na okres nie dłuższy niż dwa lata prawo rozwiązywania umowy o pracę lub stosunku służbowego przez ogół pracowników, zatrudnionych w szczególnie ważnych zawodach lub specjalnościach, bez potrzeby wydawania indywidualnych nakazów albo uzależnić to prawo od zachowania określonych warunków.

Ustawa zawiera przepis sankcji karnej, a mianowicie postanawia, że kto bez uzasadnionej przyczyny opuszcza stanowisko wbrew obowiązkowi, wynikającemu z nakazu lub z rozporządzenia, — podlega karze aresztu do sześciu miesięcy i grzywny do 250.000 zł albo jednej z tych kar.

Wykonanie ustawy zostało poruczone Prezesowi Rady Ministrów, Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i wszystkim ministrom.

Ustawa weszła w życie z dniem 30 marca 1950 r.

OKÓLNIKI I ZARZĄDZENIA PAŃSTWOWYCH WŁADZ CENTRALNYCH

Powołanie oddziałów rejonowych Kolegium Rzeczników Patentowych.

W Monitorze Polskim z dnia 31 marca 1950 r. Nr A-33 pod poz. 375 zostało ogłoszone zarządzenie Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 13 lutego 1950 r. w sprawie powołania oddziałów rejonowych Kolegium Rzeczników Patentowych.

Zarządzenie opiera się na przepisie art. 4 ustawy z dnia 20 grudnia 1949 r. o utworzeniu Kolegium Rzeczników Patentowych (patrz Monitor Spółdzielczy Nr 1 z 1950 r., str. 20).

Zarządzeniem powyższym zostały utworzone oddziały rejonowe Kolegium Rzeczników Patentowych w Krakowie, Łodzi, Poznaniu i Gliwicach.

Wadia, zabezpieczenia umów i zaliczki przy dostawach, robotach i usługach w budownictwie.

W tym samym numerze Monitora Polskiego pod poz. 390 zostało ogłoszone zarządzenie Ministra Budownictwa z dnia 8 marca 1950 roku o wadiach, zabezpieczeniach umów i zaliczkach.

Zarządzenie zostało wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 lutego 1949 r. w sprawie dostaw, robót i usług na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz niektórych kategorii osób prawnych.

Składający ofertę obowiązany jest do złożenia wadium w wysokości 2% sumy kosztorysu ofertowego, jeżeli nie jest zwolniony od obowiązku składania wadium.

Wadium służy na zabezpieczenie roszczeń zamawiającego do czasu spisania umowy.

Przy zamówieniach na wykonanie świadczeń osobiście przez otrzymującego zamówienie oraz do świadczeń o wartości nie przewyższającej 500.000 zł obowiązek złożenia wadium nie istnieje.

Przed podpisaniem umowy wykonujący zamówienie składa zabezpieczenie (kaucję) w wysokości 3% kwoty umownej, a przy robotach budowlanych — w wysokości 2% kwoty umownej, jeżeli umowa nie przewiduje zabezpieczenia w większej wysokości.

Ponadto przy robotach budowlanych ma być pobierane zabezpieczenie dodatkowe (kaucja gwarancyjna) przez potrącenie 3% należności, wypłaconej na podstawie rachunków przejściowych. Przy zamówieniach na drobne roboty budowlane do wysokości 1.000.000 zł zabezpieczenie zasadnicze może być obniżone do 1%, a dodatkowe — do 2%.

Przy świadczeniach wykonywanych osobiście przez przyjmującego zamówienie oraz przy świadczeniach o wartości do 100.000 zł zabezpieczenia nie pobiera się. Zwrot zabezpieczenia następuje po upływie okresu gwarancyjnego, który wynosi 12 miesięcy, jeżeli umowa nie stanowi inaczej.

Na wykonanie zamówienia mogą być udzielane zaliczki w ogólnej wysokości do 15% wartości zamówienia, a w wyjątkowych przypadkach za zgodą Ministra Budownictwa — do 25% wartości zamówienia.

Program prac statystycznych na r. 1950.

W Monitorze Polskim Nr A-34 z dnia 4 kwietnia 1950 r. pod poz. 397 została ogłoszona uchwała Prezydium Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 10 lutego 1950 r. o programie prac statystycznych na r. 1950.

Celem tych prac jest uzyskanie danych niezbędnych dla: bieżącej i systematycznej kontroli wykonania Narodowego Planu Gospodarczego oraz zestawienia bilansu gospodarstwa narodowego, a w szczególności obliczenia wielkości, struktury i podziału produktu globalnego i dochodu narodowego, bilansu siły roboczej, jak również usprawnienia metod zbierania materiałów statystycznych.

W 1950 roku będzie prowadzona statystyka: przemysłowa, rolna, handlu wewnętrznego, inwestycji, przedsiębiorstw budowlano-montażowych i zatrudnienia.

Ponadto został przedłużony na rok 1950 program prac, ustalony uchwałą Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 31 stycznia 1949 r. w odniesieniu do statystyki: leśnej, komunikacji i łączności, handlu zagranicznego, cen, finansowej, samorządowej, akcji socjalnej, zdrowotności, opieki społecznej, oświaty i kultury, sądowej i ludności.

Wykonanie uchwały zostało zlecone Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i właściwym ministrom. Weszła ona w życie z dniem 4 kwietnia 1950 r. z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1950 r.

W związku z powyższą uchwałą Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego wydał w dniu 6 marca 1950 r. zarządzenie w sprawie sprawozdawczości statystycznej inwestycyjnej, które zostało ogłoszone w tym samym numerze Monitora Polskiego pod poz. 398.

Omawiane zarządzenie wprowadza obowiązek składania przez inwestorów objętych Planem Inwestycyjnym sprawozdań z wykonania Planu Inwestycyjnego i zawiera szczegółowe przepisy w tym względzie.

Podstawową jednostką sprawozdawczą jest inwestor bezpośredni.

Zgodnie z zarządzeniem pierwsze sprawozdania (raporty i analizy) oraz sprawozdania (raporty) zbiorcze mają być sporządzone i przesłane miesięcznie — za marzec, a kwartalnie — za I kwartał 1950 r.

Likwidacja „Centrali Rybnej — Centrali Spółdzielczo-Państwowej" i utworzenie przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą „Centrala Rybna".

W tym samym numerze Monitora Polskiego pod poz. 399 zostało ogłoszone zarządzenie Ministra Handlu Wewnętrznego z dnia 13 marca 1950 r. w sprawie likwidacji „Centrali Rybnej — Centrali Spółdzielczo-Państwowej".

W myśl powyższego zarządzenia Centrala Spółdzielczo-Państwowa pod nazwą „Centrala Rybna — Centrala Spółdzielczo-Państwowa", utworzona zarządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 30 czerwca 1948 r. (patrz Monitor Spółdzielczy Nr 4 z dnia 5 sierpnia 1948 r., str. 5) została postawiona z dniem 1 stycznia 1950 r. w stan likwidacji.

Nadzór nad przeprowadzeniem likwidacji sprawować będzie powołana przez Ministra Handlu Wewnętrznego komisja, w skład której wchodzić będą: przewodniczący i 2 członkowie, wyznaczeni przez tegoż ministra. Jednego z członków komisji Minister Handlu Wewnętrznego wyznaczy spośród kandydatów, przedstawionych przez Centralny Związek Spółdzielczy.

Plan likwidacji winien przewidywać:

1. przekazanie agent Centrali, związanych z koordynowaniem, nadzorowaniem, kierowaniem i instruowaniem członków Centrali oraz z zapewnieniem tym członkom pomocy w zakresie prawidłowego wykonania zadań gospodarczych i ze szkoleniem-centrali spółdzielni, wskazanej przez Centralny Związek Spółdzielczy;

2. nieodpłatne przekazanie majątku Centrali przedsiębiorstwu państwowemu „Centrala Rybna", utworzonemu w trybie dekretu z dnia 3 stycznia 1947 r. (Dz.U.R.P. Nr 8 z 1947 r., poz. 42).

Przedsiębiorstwo państwowe „Centrala Rybna", przejmujące majątek Centrali, przejmie do zapłaty zobowiązania Centrali i pokryje koszty jej likwidacji.

Zarządzenie weszło w życie z dniem 4 kwietnia 1950 r. z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1950 r.

W tym samym numerze Monitora Polskiego pod poz. 406 zostało ogłoszone zarządzenie Ministra Handlu Wewnętrznego z dnia 14 marca 1950 r. w sprawie utworzenia przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą „Centrala Rybna".

„Centrala Rybna — przedsiębiorstwo państwowe wyodrębnione" będzie prowadzone w ramach narodowych planów gospodarczych według zasad rozrachunku gospodarczego.

Siedzibą Centrali jest m. st. Warszawa, a przedmiotem jej działalności jest:

1) planowanie, organizowanie i prowadzenie obrotu rybami i ich przetworami;

2) planowanie, organizowanie i prowadzenie przetwórstwa rybnego.

Nadzór państwowy nad Centralą sprawuje Minister Handlu Wewnętrznego.

Szczegółowe zasady organizacji, zakres działania Centrali ustali statut, nadany przez Ministra Handlu Wewnętrznego w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i Ministrem Skarbu, ogłoszony w Monitorze Polskim.

Omawiane zarządzenie weszło w życie z dniem 4 kwietnia 1950 r. z mocą obwiązującą od dnia 1 stycznia 1950 r.

OGŁOSZENIA REJESTROWE

Likwidacja spółdzielni

Zostały rozwiązane niżej wymienione spółdzielnie, których wierzyciele są wezwani do zgłoszenia przysługujących im roszczeń w terminie 6-ciu miesięcy od daty ogłoszenia. Niezgłoszenie tych roszczeń w wyżej podanym terminie skutkować będzie zaspokojenie roszczeń jedynie z nierozdzielonego jeszcze majątku spółdzielni.

Spółdzielnia Oszczędnościowo-Pożyczkowa Pracowników Huty Szkła „Sława" w Kielcach, ul. Długa 22. Pretensje zgłaszać pod adresem Zarządu — Kielce, ul. Długa 22. 83/1121

Spółdzielnia Rybacka „Sława" w Sławie Śląskiej. Likwidator: Grzybowski Stanisław, zam. w Sławie-Śl., ul. M. Żymierskiego 14. 84/1122

Instytut Wydawniczy „Sztuka" Spółdzielnia z odp. udz. w Warszawie, Filtrowa 59. Pretensje zgłaszać na ręce likwidatorów spółdzielni. 85/1123

Kasa Nauczycielska Spółdzielnia z odp. udz. w Łodzi, ul. Zachodnia 72. 91/1130

Rybacka Spółdzielnia Pracy „Scubeł" w Giżycku. 92/1131

Spółdzielnia Administracyjno-Mieszkaniowa w Oporowie. Pretensje zgłaszać na ręce likwidatorów pod adresem: Oporów, Kołłątaja 40. 93/1132

Spółdzielnia Gospodarcza Związku Walki Młodych z odp. udz. w Warszawie. Likwidator: Mieczysław Pietrak, Warszawa, ul. Grażyny 8. 94/1134

Spółdzielnia Administracyjno-Mieszkaniowa S. A. M. „Wspólna Praca", Warszawa, Opoczyńska 7. Likwidatorzy: A. Skwarczewski i T. Makowski zawiadamiają, iż ostateczny termin do zgłaszania roszczeń wierzycieli upływa dnia 30 maja 1950 r. 98/1137

Zbycie przedsiębiorstwa

Z dniem 1.I.1950 r. nastąpiło zbycie **Rejonowej Spółdzielni Ogrodniczej z o. u. w Gliwicach, ul. Gen. Stalina Nr 34** na rzecz Centrali Ogrodniczej w Warszawie, Przedsiębiorstwo Państwowo-Spółdzielcze — Powiatowa Delegatura w Gliwicach. 86/1124

Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza „Ogrodnik" z odpow. udz. w Raciborzu ogłasza na podstawie art 46[1] ustawy z dnia 29.10.1920 r. o spółdzielniach (Dz.U.R.P. Nr 55, poz. 495/34) w brzmieniu ustawy z dnia 20.12.1949 r. (Dz.U.R.P. Nr 65, poz. 524/49) — że cały swój majątek pozbyła Centrali Ogrodniczej Przedsiębiorstwu Państwowo-Spółdzielczemu w Warszawie, aktem notarialnym z daty Racibórz, dnia 13.I.1950 r. Nr rep. 56/50, a Spółdzielnia została rozwiązana bez przeprowadzenia likwidacji i wykreślona z rejestru spółdzielni, prowadzonego przez Sąd Okręgowy w Raciborzu, pod Nr RS.99. 87/1125

Z dniem 1.I.1950 r. nastąpiło zbycie **Rejonowej Spółdzielni Ogrodniczej z o. u. w Nysie, Al. Wojsk. Polsk. 9** na rzecz Centrali Ogrodniczej w Warszawie Przedsiębiorstwa Państwowo-Spółdzielczego, Rejonowa Delegatura w Nysie. 94/1133

Rejonowa Spółdzielnia Ogrodnicza w Bytomiu z siedzibą w Katowicach, ul. Piotra Skargi 1, została przemianowana na C.O. P.P.S. w Warszawie, Powiatowa Delegatura w Katowicach. 90/1129

Przywrócenie działalności

Sąd Okręgowy we Wrocławiu, dnia 20/III.950 — RS/I-45 — ogłasza, że **Wytwórnia Farmaceutyczna „Galena" Spółdzielnia Pracy z odp. udz. we Wrocławiu** — przywróciła działalność wobec uchwały W. Zebrania z 31/I.1950 r. 1/1128

Walne Zgromadzenie

Zarząd Powszechnej Spółdzielni Spożywców w Białej Krakowskiej, Pl. Wolności 2, zwołuje na dzień 21 maja 1950 r. o godz. 9 rano w sali Kongregacji Kupieckiej w Białej ul. Zjednoczenia 48 — Walne Zgromadzenie Delegatów z następującym porządkiem dziennym: 1. zagajenie i wybór przewodniczącego, 2. odczytanie protokółu z ostatniego Walnego Zgromadzenia, 3. sprawozdanie Zarządu, a) przedłożenie bilansu i rachunku strat i nadwyżek, b) odczytanie protokółu polustracyjnego, 4. sprawozdanie Komisji Rewizyjnej, 5. dyskusja nad sprawozdaniem, 6. uchwalenie absolutorium Zarządowi, 7 podział czystej nadwyżki, 8. zatwierdzenie preliminarza budżetowego i planu gospodarczego za r. 1949, 9. wybory do Rady Nadzorczej uzupełniające, 10. oznaczenie najwyższej sumy zadłużenia Spółdzielni, 11. wnioski bez uchwał, 12. zamknięcie obrad. Prosimy uprzejmie o punktualnie przybycie. 96/1135

Różne

1 Sklep w Czarnowcu filia nr 2. Gminnej Spółdzielni Samopomoc-Chłopska w Osiecku. Sklepowy ob. Szulbiński Henryk zagubił zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w naczyniach zamkniętych, wydane w dniu 18 maja 1949 r. przez Urząd Akcyzowy w Warszawie, ul. Grochowska Nr 280. 97/1136

Administracja Monitora Spółdzielczego podaje do wiadomości, że nakłady Nr 1 i 3 „Monitora Spółdzielczego" z roku bieżącego zostały wyczerpane.

Prenumerata roczna zł 1.200.— numer pojedyńczy zł 100.— Konto PKO W-wa I-7560 „Monitor Spółdzielczy"

Adres Redakcji: Warszawa, Nowy Świat 53, tel. 713-88, Adres Administracji: Warszawa, Bielańska 18, tel. 808-10

Redaguje Komitet Wydawca: Centralny Związek Spółdzielczy

Druk PWZG Warszawa, Tamka 3. 13.000. Zam. 1537. B-110102.